

PPS Het Nieuwe Verwerken gestart

Werken met BOLLEN kan slimmer

Bij de verwerking en bewaring van bloembollen treedt uitval op door beschadiging, stress en verspreiding van ziekten. Uitval kost geld; op sectorniveau gaat het om miljoenen. Dat moet en kan beter. Tijd voor Het Nieuwe Verwerken. Deze vierjarige Publiek-Private Samenwerking (PPS) ging in 2016 van start.

Bij het rooien, drogen, verwerken, bewaren, ontsmetten en planten van bloembollen speelt de kuubkist tegenwoordig een belangrijke rol. Verdere verbetering van de huidige systemen met kuubkisten leidt volgens onderzoeker Henk Gude van Wageningen UR PPO hooguit tot kleine verbeteringen bij energiegebruik en kwaliteit, maar niet tot een echte

UITVAL kost bollensector miljoenen

doorbraak. Gude sprak over de PPS Het Nieuwe Verwerken op een bijeenkomst op 11 januari in Vijfhuizen, waar ook de Mechanisatie-tentoonstelling werd gehouden. Als basis voor 'een systeemsprong' zie hij niet de kuubkist maar een 'reuzengaasbak' met een hoogte van 15 à 30 cm. Doel is duurzamer verwerken en bewaren van bloembollen met behulp van innovatieve technieken. Dan leg je een betere basis voor de teelt en broeierij, met minder uitval.

Vijf actielijnen

Er zijn vijf actielijnen binnen het nieuwe verwerken en bewaren van bloembollen:

- visionettechnieken voor het op sporen van zieke bollen;
- Energiezuinige gaasbak en bewaring;
- desinfecteren van bloembollen;
- techniek voor het aanbrengen van fungiciden;
- recht op planten van bollen.

ECA-water werkt nog niet afdoende, maar labtesten in petrischaaltjes maken duidelijk dat behandelingsduur en concentratie invloed hebben op ontwikkeling van woekerziek in lolie.

De eerder genoemde 'reuzengaasbak' is nog niet beschikbaar. Volgens Gude is zo'n type fust belangrijk voor het energiezuinig en met zorg voor de in- en uitwendige kwaliteit verwerken en bewaren van bloembollen. Er zal ook een speciale bewaarcel nodig zijn om de benodigde luchtcirculatie via diffusie van gassen mogelijk te kunnen maken. Zware ventilatoren zijn dan niet nodig. Voor snelle, geautomatiseerde selectie van zieke bollen wil men nieuwe visontechnieken en technieken op basis van röntgenstraling gebruiken. Insteek is om eerst vooral de innovatieve selectie-/sorteertechnieken uit de zaad-, aardappel- en fruitwereld te testen in de bloembollen. Snelle, effectieve desinfectie (15-30 min.) in een afgesloten ruimte kan wellicht met ozon, chloordioxide, waterstofperoxide, geëlectrolyseerd water of een nieuwe techniek als koud plasma. Voor het aanbrengen van fungiciden is het zogenoemde

schuimen al praktijkrijp. Coaten is in ontwikkeling. Insteek is blootstelling aan en emissie van middelen minimaliseren en verspreiding van pathogenen voorkomen. Geautomatiseerd recht op planten bespaart arbeid en maakt precisielandbouw beter mogelijk.

Vierjarig onderzoek

Het Nieuwe Verwerken is een 4-jarig PPS-project met bloembollen binnen de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Het ministerie van EZ en private partners delen de kosten. Voor het onderzoeksprogramma is jaarlijks een budget van circa € 300.000 beschikbaar. De uitvoering ligt bij zes partners: KAVB, Anthos, Wageningen UR PPO Lisse, GMN, Machinefabriek Akerboom en Bright Spark. Dit jaar komen er al demo's op praktijkbedrijven. Streven is grootschalige toepassing in de praktijk in 2019

TEKST en BEELD Hans Neefjes